

Fagfornyelsen og nye læreplaner på yrkesfag

Formålet

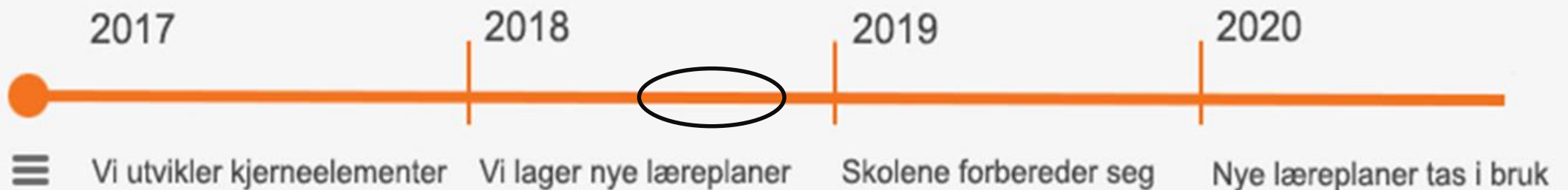
*«Formålet med å fornye Kunnskapsløftet er å gjøre barn og unge bedre i stand til å møte og finne løsninger på dagens og fremtidens utfordringer. Elever og lærlinger skal utvikle **relevant kompetanse og gode verdier og holdninger** som har betydning for den enkelte, i et samfunn preget av større kompleksitet, stort mangfold og rask endring.»*

Nye læreplaner

- Ny overordnet del er fastsatt for hele grunnopplæringen
- Alle fagene i grunnskolen og de gjennomgående fagene i videregående opplæring fornyes (Fagfornyelsen)
- Læreplaner på yrkesfag fornyes (jf ny fastsatt tilbudsstruktur)
- Prosessene følger i stor grad det samme tidsløpet

Tidsplan for fornyelse av fagene i skolen

Høye ambisjoner for læreplaner for fag

- Verdiløft – ny overordnet del
- Ny læreplanstruktur
- Tydeligere prioriteringer – kjerneelementer
- Verdigrunnlag, grunnleggende ferdigheter og tre tverrfaglige tema skal integreres i læreplanene der det er faglig relevant
- Bedre progresjon og sammenheng
- Læringsstrategier, teknologi, kreativitet, innovasjon- og entreprenørskapskompetanse skal vektlegges

Hva er kjerneelementer i skolefag?

- Det elevene må lære for å kunne mestre og anvende faget
- Sentrale begreper, metoder, tenkemåter, kunnskapsområder og uttrykksformer i faget
- Skal gi retning for prioriteringer i fagene og grunnlag for kompetansemål
- Vi må prioritere for å legge til rette for dybdelæring
- Inngår i læreplanene

Eksempel på kjerneelementer i fagene

Kjerneelementer i kunst og håndverk og duodji

- Håndverksferdigheter
- Kunst- og designprosesser
- Visuell kommunikasjon
- Kulturforståelse

Forklaring/den overordnede prioriterte retningen og innholdet for faget:

- **Håndverksferdigheter** innebærer at elevene skal utvikle håndlag, praktiske ferdigheter og utholdenhet ved å bruke ulike redskaper og materialer. Elevene skal utvikle forståelse for materialers egenskaper,

Kjerneelementer i naturfag og naturfag samisk

- Naturvitenskaplige praksiser og tenkemåter
- Teknologi
- Energi og materie
- Jorda og livet på jorda
- Kropp og helse

Forklaring/den overordnede prioriterte retningen og innholdet for faget:

- **Teknologi** - Gjennom praktisk problemløsning skal elevene modellere, konstruere, forstå, bruke og utforske teknologi knyttet til hverdagssituasjoner og innovasjon. Elevenes arbeid med teknologi

Kjerneelementer i yrkesfagene

- Beskriver sluttkompetansen for lærefagene
- Skal gi retning for prioriteringer i fagene og grunnlag for kompetansemål på Vg1, vg2 og Vg3

3 tverrfaglige temaer

- Demokrati og medborgerskap
- Bærekraftig utvikling
- Folkehelse og livsmestring

De tre temaene omtales i overordnet del og skal integreres i de fagene der temaet er relevant. De fleste fag har perspektiver mot ett eller flere av temaene.

Teknologi og digitale ferdigheter

- Rammeverk for grunnleggende ferdigheter er fornyet når det gjelder digitale ferdigheter – utgangspunkt for læreplanene
- Teknologi skal integreres i fagene
- Programmering – f.eks. foreløpig i matematikk, men også delvis inn i kunst og håndverk, norsk, engelsk, musikk

Hovedprinsippene i Kunnskapsløftet skal ligge fast – konsekvenser for læreplanutviklingen og for skolens praksis?

- fortsatt kompetansemål
 - *men fornyet kompetansebegrep*
 - de grunnleggende ferdighetene beholdes
 - *men skal videreutvikles*
 - prinsipper som tilpasset opplæring og elevmedvirkning er viktige
 - *for læreplaner, vurdering og for opplæringspraksis*
- Kompetansebegrepet har konsekvenser for utformingen av kompetansemålene
 - Tydeliggjøre hvordan de ulike sidene ved ferdighetene er en del av kompetansen i faget
 - Arbeidsmåter og organisering av opplæringen avgjøres lokalt – viktig ikke å gjøre kompetansemål for snevre

Dybdelæring

Vi definerer dybdelæring som det å gradvis utvikle kunnskap og varig forståelse av begreper, metoder og sammenhenger i fag og mellom fagområder.

Det innebærer at vi reflekterer over egen læring og bruker det vi har lært på ulike måter i kjente og ukjente situasjoner, alene eller sammen med andre.

Kilde: Fastsatte retningslinjer for læreplanutvikling

Dybdelæring og verdigrunnlaget i Overordnet del

Overordnet del beskriver hvilke verdier og prinsipper som grunnopplæringen skal bygge på.

Opplæringens verdigrunnlag skal prege dybdelæringsprosesser slik at vi utvikler gode holdninger og dømmekraft og evnen til refleksjon og kritisk tenkning og til å foreta etiske vurderinger.

Kilde: Fastsatte retningslinjer for læreplanutvikling

Ny kompetansedefinisjon i Overordnet del

«Kompetanse er å **tilegne seg** og **anvende** kunnskaper og ferdigheter til å mestre utfordringer og løse oppgaver i **kjente og ukjente sammenhenger og situasjoner**.

Kompetanse innebærer **forståelse** og evne til **refleksjon og kritisk tenkning**.»

- Meld. St. 28

- Hva betyr den for utformingen av læreplanene?
- Hva betyr den for skolens opplæringspraksis?

Ny struktur på læreplaner for fag

1. Om faget

- Fagets relevans for eleven/lærlingen, samfunnet og arbeidslivet
- Kjerneelementer i faget
- Fagspesifikk tekst om verdier og prinsipper i overordnet del
- Tverrfaglige temaer i faget
- Grunnleggende ferdigheter i faget

2. Kompetansemål

3. Vurdering

- Fagspesifikk omtale av vurdering i fag
- Bestemmelser om sluttvurdering

Vi jobber på nye måter for å videreutvikle læreplanverket

Læreplaner og støtteressurser skal samlet sett bidra til god styring og støtte for alle nivåer i skolen

- Brukerorientering og samskaping
- Vi vil ha innspill på **tidligere skisser** av læreplanene i fagfornyelsen **midten av oktober til midten av november – følge med!**
- Høring av læreplaner fagfornyelsen mars – mai/juni
- Delta i de åpne prosessene og engasjer dere!

- Elev- og lærerrollen i endring

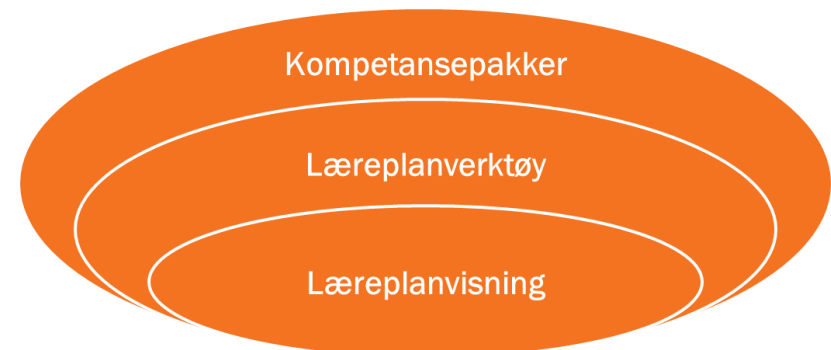
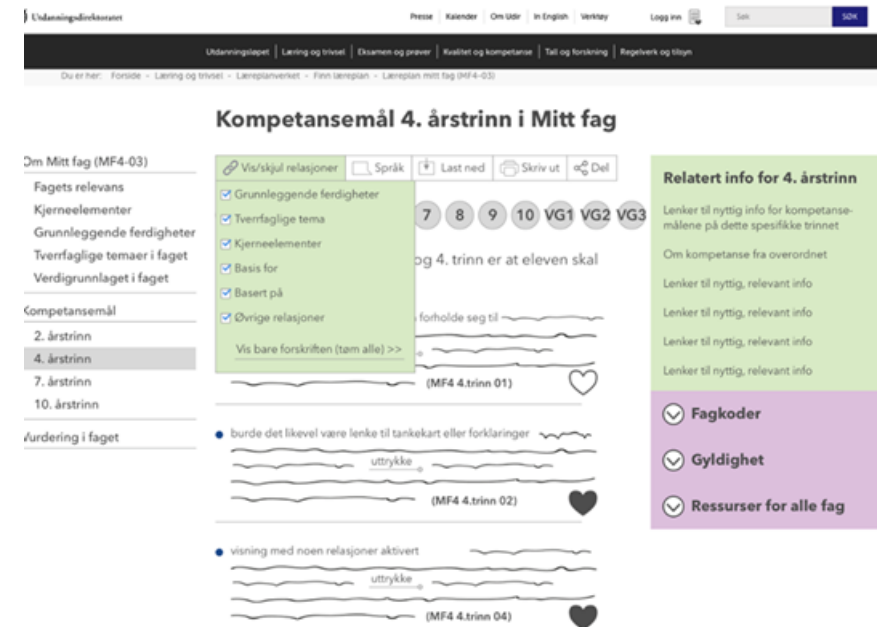

Hva gjør Udir for å støtte innføringen av nye læreplaner?

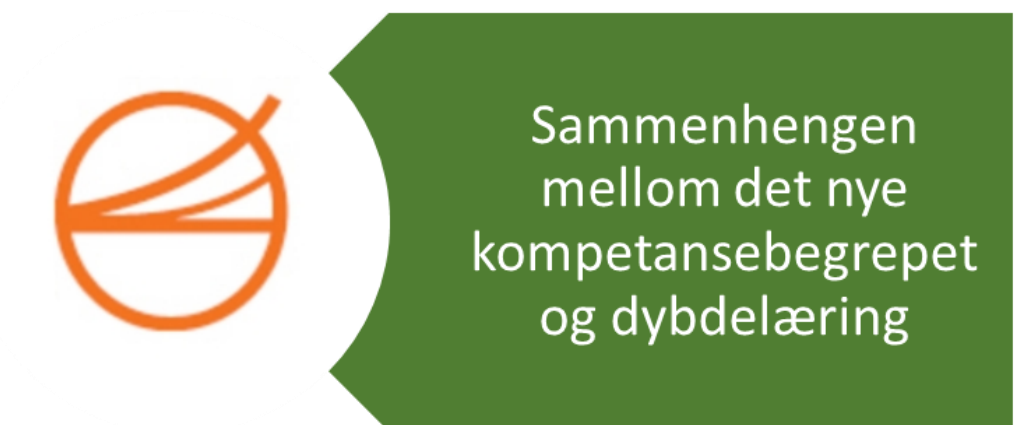
Digitaliserte læreplaner med nye funksjoner (verktøy)

Integrerte fagspesifikke støtteressurser i læreplanvisningen

Kompetansepakker for skolebaserte løp

Støtteressurser til Overordnet del er klare i oktober 2018

Kompetansepakke – støtte til et skolebasert utviklingsløp i bruk av læreplanverket

- Innhold/moduler som til sammen utgjør et strukturert skolebasert utviklingsløp med påloggingsløsning.
- Støtte både til skoleleder i utviklingsarbeidet og til lærere som skal videreutvikle sin praksis i klasserommet.
- Primærmålgruppe er hele skoler med ledere og ansatte. Skoleeiere og skoleledere beslutter deltakelse.
- Andre relevante brukere er lærere, PPT, lærerutdanningen og veiledningsmiljøer i desentralisert ordning som kan skreddersy opplegg i samarbeid med skoleeier/-leder.

Kompetansepakker og tenkning opp mot desentralisert ordning

- Ambisjonen er felles eierskap til innholdet
- Innrettes sånn at fagmiljøer kan supplere med veiledning og skreddersy opplegg for skolene
- Innholdet skal støtte tolkning og forståelse av læreplanverket
- .. Og bidra til utviklingen av et felles læreplanspråk
- Kompetansepakken publiseres på Direktoratets Canvas-plattform – <https://kompetanse.udir.no>, som også er også en innloggingstjeneste med FEIDE.

Hvordan kan vi alle bidra til god læring og til at læreplanverket styrer opplæringen?

Alt koker ned til om det er....

... en rød tråd

fra formålsparagrafen og læreplanverket

til lokale planer og vurdering

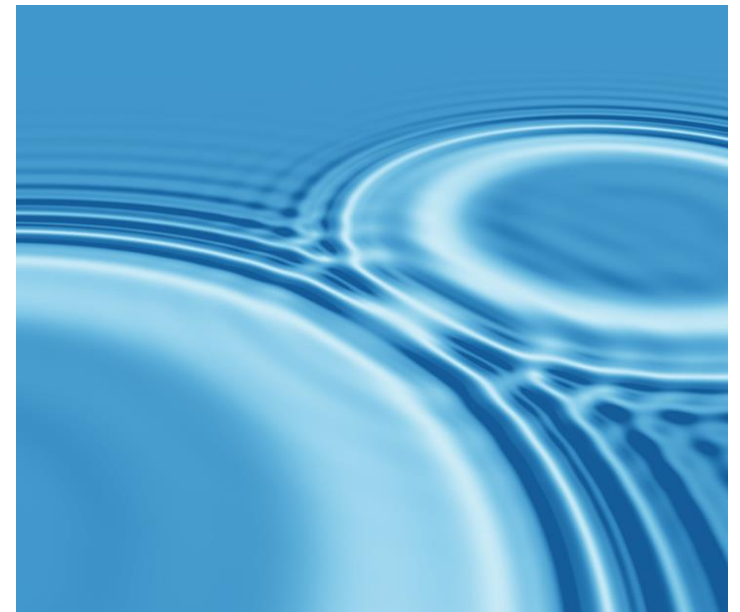
til valg av læremidler, innhold, aktiviteter og organisering

til det som skjer i selve opplæringen

slik at elever og lærlinger får opplæring etter intensjonene?

Muligheter for UH

- Delta i de åpne prosessene – gi innspill!
- Gå sammen og søk på utlysning om innholdsproduksjon i kompetansepakker!
- Bygg videre på den kompetansen som skoleeiere og skoler har om læreplanverket og utviklingsprosesser!

<https://padlet.com/udir/UH1> (bruk Chrome)

- Hvilke behov for kompetansestøtte vil disse ulike aktørene ha i forbindelse med innføringen av nytt læreplanverk?
- Skoleeiere
- Skoler
- Fylkesmannsembetene (FM)
- Universitets- og høyskoler (UH)

<https://padlet.com/udir/UH2> (bruk Chrome)

Hvordan skal vi jobbe sammen i partnerskapet i desentralisert ordning for å videreutvikle læreplankompetansen og kvaliteten på læringen i skoler og klasserom?

- Hvilke konkrete initiativ kan henholdsvis UH, FM og skoleeiere ta?

Hold deg oppdatert:

Utdanningsdirektoratet

udir

www.udir.no/fagfornyelsen
www.udirbloggen.no